

MAGYAR KURIER

Bétsből, Pénteken, November' 26-dikán 1819.

Eszaki Amérika.

Summázat az Anglus újság levelekből: Azon gyanakodásról, melyet a' közönséges levelek már nem egyszer emlegettek, hogy tudniillik Angliának befolyása lett volna az, a' mi miatt a' Spanyolországlószék még eddig a' Floridák általengedtetéséről szolló Kötést nem ratifikálta, így fejeszi - ki a' Morning- Chronicle a' magavélekedéseit: — „Az 1814-dik esztendőben, úgy mond, megígérte vala Anglia Spanyolországnak, hogy neki minden plánta tartományaiért kezességet vállal, oly feltétel alatt, ha a' Floridákat Anglus birtokká lenni megengedi. Ezen ígéretre adta vala ki Spanyolország 1814-ben Május hónapban azt a' nevezetes Végzést, melly által plántatartományainak megígérte, hogy panaszaik elháríttatnak, hogy a' Kortesek' gyűlésébe követeket küldhessenek megengedtetik, hogy kereskedéseknek nagyobb kiterjedés adatik, 's több effélék, mellyek mind arra valók lettek volna, hogy a' az elpártolt tartományokat az anya haza' kebelébe vissza térítsék, de a' mellyeknek semmi következése nem lett. Anglia lévén a' közbenjáró, fáradozásaiért a' Floridák határozottak vala megjutalmaztatására. A' sok elnem látott történetek miatt azoközben az alkudozások füstbe menvén, azután Spanyolországnak se jutott eszé-

be többé az, hogy a' Floridákat Angliának adja. Ha erőszak által akarta volna elvenni, háboruba kellett volna érette mind az Egygyesült Státusokkal mind pedig Spanyolországgal elegyedni. Ezen idő-közben történt hogy az Egygyesült Státusok Spányolországtól valamely régi adosságnak visszafizetését nagyon sürgetőleg kívánván, Spanyolországnak nem volt egyebet mit tenni, hanem hogy v' Floridákat a' Waslingtoni Kabinétnek odaigérje. Anglia ezen történetért nagyon elhedvedlenülvén aztmondotta, hogy eszzerént az egyenlő mértéket Amerikában fenntartani ezentúl lehetetlen lézen külömben, ha csak Cuba szigete Angliának nem adatik; melyhezképest már most Spanyolország, elég erőben nem lévén arra, hogy egygyiknek vagy másiknak kívánságát egyenesen megtagadhassn, nagy bizontalanságok közzé van helyezettetődve, nem tudhatja, hogy mellyik részszel tartson.

A' felhozott tudósítss áliál nagyon hitelesítettik ezen újabb cikkely: —

„Madridbol, úgymond, oly tudósítások érkeztek Londonba, hogy a' Floridákat illető alkudozások, mellyek másod versben elkezdődtek vala, ismét félbe szakasztattak, és az ott lévő Amerikai Követ útnak induláshoz készült, minthogy az elejébe adattatva lévvő utásításban ily meghatározott parantsolat fordult elő: — „Ha a' Madridi Ud-

var a' Floridákról szolló kötést nem ratifikálja. a' Követ Ur azonnal pascust kérjen 's utazzék haza felé."

Ugyan az Anglus levelekben ekképpen írt egy magános tudósító Washingtonból September-26-kán: „A' Spanyol Generális Cagigal osztálya, a' melly valami 2500 emberekből áll, Havannához szerentsésen megérkezett. Morillónak segítségére-e', vagy pedig Floridának megoltalmazására rendeltetett ezen sereg? Az elsőre nagyon gyengének látszik lenni, a' másodikra pedig még gyengébbnek. Mi (Amerikaiak) azonközben, egyfelől Anglia és Spanyolország, másfelől pedig a' DéliAmerikai Státusok között nagyon tsiklandós állapotban találjuk magunkat, úgy hogy nem gondolhatjuk, hogy magunkat ezen állapotból külföldben, hanem tsak hadakozás által kivághassuk, tudniillik Spanyolország, vagy talán Anglia ellen való hadakozás által is, melly utolsó a' Spanyol Királynak, mint nagyon gyanítható, megígérte, hogy azon esetben, ha az a' lépés, mellyre Anglia Spanyolországot vette, hadakozást fogna maga után vonni, az ezt, segíteni fogná. Ezen esetet feltévé a' mi Országlószékünk már minden készüléteket mégtétetett, hogy ügyének győzedelmet szerezhessen. Azon készüléteken kívül, mellyek a' mi belső tavainknál, a' mi Canada felé eső határszéleinken, 's minden Uj-Orléani partjainkon mégtétettek, már mint haljuk, azeránt is kiadattak a' rendelések, hogy nemzeti Katonáink oly készen tartsák magokat hogy az első jeladásra kiállhassanak. Hanem, mint-hogy a' mi Előülönk egyátaljában semmi valódi megtámodtatástól nem félheti a' mi önn' magunk vidékeit, errenézve nagy hadi készüléteinkkel se' ezélozhat egyébbre, hanem tsak arra, hogy a' két Floridákat jól megrakkassa fegy-

veres, néppel arra az esetre, hogy ne-talán Madridból megtagadó válozt talál venni. Erősítik, hogy ezen seregeinknek vezérlése, ugyantsak azon Jackson nevű nevezetes Generálisunkra volna ismét bizattatva, ki az Anglusok ellen viselt utolsó hadakozás' vége felé Új-Orléánnál oly nagyon megkülömböztette volt magát, 's ki a' Seminoles Indusok ellen való legutobbi hadakozás' alkalmosságával Napnyúgoti Flórídát elfoglalta, mellyért a' Congressus előtt menteni kellett magát, de a' mellet azonközben Florida még ma is a' mi kezünkben van."

Spanyol América.

A' Margarita szigetéről nem régen a' Déli szároz Amerikai partokra általevezett Insurgens Expedizio, melly eleintén a' Coraccasi partokon oly fényes lépesekkel kezdett vala előre haladni, a' Morning-Chronicle szerént oly akadályokra talált Cumánának ostromlásában, a' milyeneket nem gyanított volna. Az ezen Expediziohoz tartozó sergek Aug. 3-dikán szállottak-ki Cumánától két mértföldnyire, 's azonnal az ellenség' fekvésének megkémlelését vették munkáka. Cumana városát egy hozzá közel talaltató halmon fekvő Sant-Antonia nevű kastély oltalmazza, melly jól meg van erősítve, ezen kívül is valamelly Alóenek nemével (Opuntia) van a' halom benöve, mellynek tövisei igen jó oltalmazó eszközök (pallisadák) az ellenség ellen. Maga Cumana valami 20,000 emberekből áll. Minekelötte ötet magát meg lehetett volna támodni, előbb a' kastélyt kellett volna elfoglalni. E' próbát 250 önként vállalkozott Anglusok tették-meg, de rosz szerentsével, mert valami 30 embereknak, részint holtaknak részint

sebeseknek elvesztése után, félbehagyni kényszerítették az ostromot, mely után, minthogy semmi táborozásra és várostromlásra való készületjek. semmi magazinumjuk nem volt, 's már az essős idő is elővetkezett volt, magokat vissza vonni, 's az Anglusok Maturingba, maga Generális Bermudez pedig (a' Fő vezér) az Expedícióhoz tartozó egyéb csoportokkal, Cumana-Cobabába téli kvartélyokra szállani kényszerítették: Anglus Generális English pedig visszavezett Margarita szigetére, hogy azon Regementeket mellyekkel Generális Evreux Irlandiából oda megérkezett, azalatt, míg a' téli nyugalom (mellyen itt csak az essős idő értethetik) tart, organizálja, 's a' jövő táborozáshoz elkészítse.

Ugyantsak a' Spanyol Amerikai dolgokról ily czikkelyek találtnak az utóbb nevezett Anglus újságban: — Mint Uj-Grenadából jönnek a' hírek, ott Bolivar, kinek Generális Santander jó segítségére van, naponként halad előre. Santa-Fé-de-Bagotában, ugynevezett *Independens Juntát* allított-fel az előkelőbb lakosokból. Ezen Junta pedig közösülési öszszetsatolódásokat csinált a' tartományokban lévő városokkal. A' nemzeti sergeknek organizáltása is tüzesen folytattatik ezen tartományokban. — Mint mondják, az a' Previsoriai Országoló-Tanáts, a' melly Teksasban (Meksikó és az Északi Amerikai egygyesült Státusok között) felállott, a' Mexicói Insurgensekkel közösülést nyitott, 's még fegyvert is ígért nékiük, melyben ezeknek nagy fogyatkozások van (De hát a' Teksasi Insurgensek, mert ezeket se' nevezhetjük egyebeknek, ha csak Teksas *res nulliusnak* nem tartatik, honnét veszik a' fegyvert?) Ha ezen kétféle Insurgen-

sek, tudniillik a' Teksas és Meksikóbeliek, öszsze találják magokat tsatolni tudni, úgy a' köztök fekvő Spanyol seregek' állapotja meg fog terhesedni. — A' mi Madridi, a' fellyebb felhozott tudósításunknál még jóval újabb tudósításaink szerint, az Amerikai Követnek Forsyth úrnak önnétvaló elütözása ismét elhalasztatott; Kapitány Read a' Hornet nevű Amerikai postahajó' Kommandánsa, Oktober' 12-dikén Madridot oda hagyta, hogy a' Floridákról szölvő újabb alkudozásoknak resultátumjokat Washingtonba megvigye. De nagy kérdés az, hogy valyon akkor, mikor a' Hornet Amerikába megérkezik, nem fogja-e' a' Floridákat illető kérdést, legalább egy részint, az által eligazítottva találni, hogy Generális Cagigal (kiről fellyebb emlekeztünk) a' Radiksból Havannába vitt Spanyol Florida' Fő városába, Napnyugoti Florida' Fő városába beszállította. 's talán egyéb elreslegeskedéseket is elkezdhetett? Mi (így végzi ezen czikkelyt a' Chronicle) előre el nem láthatjuk azt, hogy mitsoda kimenetele leszen ezen különös historiának, de tökéletesen meg vagyunk affelől győzettelve, hogy Spanyolország' Királya ezen tekintetben nem a' maga tulajdon indulatja szerint dolgozik."

A' Chiliből érkezett legújabb tudósítások által egészszen meg valóságosított, hogy a' Lord Cochraé vezérlete alatt lévő Insurgens hajók elfogták a' közelebb említett nyoltz Spanyol szállító hajókat. A' nyereség, mellyre ezeknek elfogása által szert tettek, három millió Piasterekre számtáltatik. A' hajóknak elfogása után Payta városát is elfogalták az Insurgens seregek, 's az ott találtágyukat hajóira rakván, Chilibe küldötték. Innét ismét Lima felé vette

evezését Cochran, 's a' Callaói kikötő helyét, a' honnét nem régen el-távozott vala, ismét bezárta.

Nagy Britannia.

Summary, ugyantsak az Anglus levelekből: — Times: Melly nagy ten-geri hadi készüléteket tegyen most An-glia, megtetszik abból, hogy egyszerre 100 új hadi hajók vannak munkában az ő hajóépítő műhelyein, úgymint há-rom 120 — egy 106 — kettő 104 — nyolcz 84 — egy 80 — hat 74 — öt 60 ágyusok, 's több apróbbak. — Chro-nicle: A' Londoni Aldermanok' Itélőszé-ke meghatározta, hogy Alderman Wait-hmann, Politizai Biztos Parkinns, 's néhány Reformálók ellen, kik között találtatik Hunt is, s' kik az utobbi Pol-gármester választáskor a' tudva lévő rüt lármát csináltak volt, Criminális per inditassék.

Manchesterben valami ötven 's egy-néhány személyeket, kiket ott a' Ma-gistratus az Augustus' 16-dikán történt népgyűléskor elfogatott 's azolta fogva tartatott, nem régen mind szabadon bo-sátották.

Londonban egy házat fedeztek fel, a' hol éjjelenként fegyverben gyakorlot-ták magokat az emberek.

Frantzia Ország.

A Journál-de-Paris jelenti, hogy az Országglószék már megtette azon ren-deléseket, hogy, azon személyek, kik a. Bresti lármázások' ingerlőinek tartat-nak, törvényszék elejébe idéztessenek

Német Ország.

A' vizsgálódó közép-Biztosság Mo-guntziában November 8-dikán magát forma szerint való ülésbe helyhez-tette, első ülését tartotta, 's magának voksolás ál-

tal a' votumok' többsége szerint Elöl-ülőt választott, a' melly Austriai C. K. Biztos Udvari Tanácsos Schwartz Urra ütött-ki, ki is ezszerént, az Elöl-ülői hivatalnak folytatásához hozzá fo-gott.

Proféssor Görres kihirdette a' Németországi újságokban, hogy az, a' mit felőlle a' napokban irtak, t. i. hogy azon levelezéseit, mellyeket az 1813-dik és 1816-dik esztendőkbán sok nagy em-berekkel folytatott, ki akarná nyomtat-tani, nem igaz.

* * *

Az Austriai Beobachter a' Pá-risi Minerva' Frankforti magános leve-lezőjének egy tudósítását, melly a' Né-met Szövetségnek September 20-dikán tett végzéseiről szöll, avvagy inkább azt az érzékenységet, mellyet benne és az ő barátjaiban ezen végzések felgerjeszlet-tek, kifejezi, olyannak találta, hogy egy részét a' szórolszóra való kiadásra, a' több részét pedig öszsze summázás-ra méltoztatta. Ezen Frankforti tudósi-tásnak a' Minervában kijött 's a' mi Beobachterünkben szórolszóra ki-adatott része így következik: —

„A' Németországi magános levele-
„zések a' mostani időben szükségtele-
„nebbekké lettek, hogysen valaha vol-
„tak. A' Német Szövetség' Végzései az
„ilyen levelezéseknek érdemességét meg-
„ölték; az ő előadásoknak eleven tisz-
„tasága minden notákat (magyarázatokat)
„szükségtelenekké teszen; 's nem volna
„okosság titkos és kétséges kütfőből oly es-
„meretségeket meríteni, mellyeket véllünk
„a' közönséges és hivatali Alttak ily nagy
„lelkü bőkezűséggel közlenek Roszsz ide-
„je van akkor a' Bulletin-íróknak, mi-
„kor az Országglószék magok minden
„megmondanak a' közönségnek. En a'
„Német Szövetségi Gyűlés' legujabb vég-
„zéseiről külömbkülömb betses írásokta

olvastam, de olyanra mégis egyre se találtam, mely engemet úgy kielégített volna, mint a' Szövetségi Gyűlés „Előfőljének Előadása. Nints abban semmi Diplomatikai Charlatánság, semmi ezézással való homályosság. A' kérdés bámulásra méltó meghatározottsággal van kimondva, az eszközök szabad lelkűséggel vannak felhordva. Ily Diplomatikai kinyiltszívűséget még nem értünk, Németország kétségenkívül sok félet hányhat a' maga Országlóinak szeméikre, csak tettétést nem. Én résszemről dicsérem ezen bánas' módját, és én ezt sokkal csebbvalónak tartom azon színmutatás' és tsalárdság' Systemájánál, a' melly Frantziaországban a' Revoluzciónak kezdetétől fogva uralkodott, a' hol a' nép' szabadsága problémáztatott, 's azonban az egész országot vérszomjúzó tyranusok tartották járom alatt; a' hol minden emlékeztetoszlopok a' szabadság' képeivel voltak megrakattatva, 's azonban egymásra hurcolták tömlőtzele az embereket; a' hol későbbre az egyenlőség tudományával kevélykedtek, 's azonban azon iparkodtak, hogy az Aristokratzia' kiszorító jussát fenntarthatassák, kezeikben a' Constitutziót tartván annak paizsa alatt számlivető végzéseket irtak. Németországon legalább a' szók és tselekedetek között semmi ellenmondás nem uralkodik. A' tupa hatalmaskodás minden titkolódó öltözet nélkül jelenik-meg; és ha áldozatokat híván, legalább rósákkal felczifritja (Az Austriai Beobachter elene mond ezen szavaknak, azt mondván, hogy sötinkább a' Demagógia' áldozatai birnak ezen jussal, hogy virágkoszorúkkal felczifrittassanak, hogy ambrával füstöltessenek, 's halhatatlanság' italát igyanak. A' Despoták nyilvánvalóbb módokat követnek). Itt is találattik olyan szabadság, a' milyent Grof

„Decazes úr a' Frantziáknak ajándékozott vala; Criminális igazságtétel is igen a' Feltrei Herczeg' Prevotális ítélőszékének modallája szerént; nyomtatási szabadság is olyan, a' milyen 1814-ben az Abbé Montesquieu' agya'velejéből ugrott volt-ki. Hanem, melly nagyon különböznek ám a' Német Ministerek' beszédjeik, az ő motivumaik, 's az ő iparkodásaikból kifolyó resultatumok a' Frantziákétól! Melly antique együgyűség uralkodik az ő módjokban, mellyel ezézásaikat kijelentik! Melly betsületesen a' maga nevéen neveznek ők minden dolgot! Az új időbéli vélekedéseknek nagy erejét megismervén, bűn gyanánt tulajdonítják a' Studenseknek, hogy az idő' lelkének árjával szemtűlszembe uszni nem akarnak. A' nyomtatási szabadságot a' nélkül eltemetik, hogy csak halotti predikáziót is tartanának néki, 's nagyon távol lévén attól, hogy ezen szabadságnak csak újabb fel-tömadhatásáról is szollanának, nyitvánságosan kimondják, hogy a' népek el lehetnek nálánélkül. Az újságleveleket Censúr alá vetik, 's a' Moguntziai Ujságirónak megparantsolják, hogy ezen czimirását: Fiat Lux! törölje-le (Erre ismét ily megjegyzés találattik a' mi Beobachterünkben: Azt a' betsületet úgy mond, hogy azon czimirást, melynek a' Moguntziai Ujságiró maga volt a' szerzője, maga is törölte-le, nem kell nem is lehet tölle elvonni). „Itt (Németországon) még nagyon hátra vagynak a' Frantzia Státus embereinek Machiavellismusától. Honnét van a' Formákban ezen külömbiség, holott magok a' dolgok majd csak azon egygyek? A' népek nemzeti Charakterének külömbözésében van-e a' fundamentuma? Ez egy oly kérdés, melynek megvizsgálásába nem akarok belé bötstátkozni: de a' melly a'

„mi Moralistáinknak figyelmetességére nagyon méltó.“

Már most az a' Summázat következők még, melly az Austriai Beobachterben ezen magános tudositásnak hátralévő részéből találtak: — „Ezen előadásban, melly egy ellenségnek szájában olyan veszedelmesen csakugyan nem hangzik, az azerant való gyanakodásokra botosatkozik ki az író, hogy mitsoda további sorsa lehet még a' Frankofurtumi határozásoknak. Úgy itél az író, hogy a' Német Fejedelmek nagyon rút Dilemmába estek, minthogy előfelé ezen uton már most csakugyan nem mehetnek, visszafelé pedig minden lépés gyalázatokra szolgál. Csakugyan szolgálni akar nékiük a' maga barátságos tanátlásával. Azt jóvalja ezen Fejedelmeknek, hogy minden Ministereiket, kik a' Frankfurti határozásokban részesek voltak, avvagy későbbre azokat meg erősítették, küldjék el, 's a' dolgot egészen tegyék vissza előbbeni állapotjára. Ezen jóvállás pedig nyilvánosságosan és csak ezen Ministerek Uraikat 's nem magokat a' Ministereket sérti: de úgy is látszik általjában, hogy a' revoluziós írók, azolta hogy a' népeknek nagyobbidejűségeket proklamáltak, közönséges maximául vették fel azt hogy az Uralkodokkal mint kisebbidejűkkel úgy bánnyanak. —

Gondolja továbbá az író, hogy a' Frankfurti végzéseknak végrehajtása még némelly nehézségekre fogna találni; csak a' nyomtatási szabadságot biztatja rossz reménységgel. Bár mi különbözök voltak is a' Karlsbadi egyéb tárgyakra nézve a' vélekedések, de a' nyomtatási szabadságra nézve mindenek meg egygyeztek. Frankfurtban mint Kasselben, Stuttgartban és Mönachiumban éppen mint Bétsben és Berlinben egyenlő készséggel kaptak a' Censurá-

hoz. — „Minden Országló székek: ily közönséges megjegyzést vetett ezen szavaihoz a' Moguntziai író) akár „Aristokratói akár Demokratai módra legyenek formáltatva, már csak azért is, hogy ők Országlószékek, gyűlölik a' „nyomtatási szabadságot.“ (Erre ily jegyzés tételik az Austriai Beobachterben:

„Ezen vád nevezetes. A' Censor nevű Párisi Journalban nem régen egy cikkely fordult elő, melyben ezen kérdés vitattatott, hogy valyon a' közönséges tisztviselők általjában vétetivén nem mind szükségtelenek-é. Ha ezen vitatást már most a' Frankfurti levelezőnek a' nyomtatási szabadságnak minden ország-lószékekkel való meg egygyezhetetlenségével összeveszszük, arra a' gondolatra juthatunk, hogy lám az ő vélekedése szeréft oly Státusállapotot lehetne feltalálni, a' hol a' nyomtatási szabadság maga egyedül országolhatna, 's csak az újságok 's egyéb apróságok' íróji lehetnének a' Ministerek).

Azután az Austriai Udvar rossz politikójára botosatkozik ki az író azért, hogy mért költsönözte oda a' Frankfurti Végzésekhez a' maga nevét. Meg nem foghatja az író, hogy Austria, a' ki senki által nem fenyegettetik, azon jó embereket, kik Austriának csak a' szomszédait támadták-meg, az az csak a' megvilágosodott Németországot akarták respublikává tenni; miért bántja ily keményen, miért tsinál magának ily sok ellenséget. Ez Nagylelkűségnek igen nagy tétel; csak nem hódoltatási plánumot lehetne alatta gyanítani! — (Erre méltó megjegyezni, hogy a' Frantzia Democraticus írók ma mind ezen a' hangon beszélnek Austriáról; melly a' Német 's Frantzia Democraticus íróknak célzásaiában való meg egygyezéssek nagyon karakterizálja.)

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Egy Rima Szombati tudósításban ily nevezetes levegői történetekről tudósítanak: —

Itten October 26 kán estve hatodfél óra után rettentő idő kezdődött. Hat óra tájban olly iszonyú menydörgés, és villámlás volt, hogy azt gondolta az ember, hogy az egész levegő tűzben vagon. Öszve ütköztvén a város felett a kétfelőljövő fölhő, különös nagy menydörgés következett; azután nagy zápor essővel jött a kemény jég esső a nap nyugoti fölhőből, 's olly nagy jégek estek, mint a kissebb dió. Ez meg szüvén, az éjszaki fölhő hozott ismét jeget, de az mind kissebb, mind kevesebb ideig tartott. Az első jég nap nyugotról, olly sebességgel jött, hogy a dél felől való szobákban több ablakokat kitörött. El mulván ezen rettenetes zivatar ujra ismét tized fél órákor a zápor, de kevesebb jéggel, 's kevesebb menydörgéssel elő jött, melly mintegy fél óráig tartván az idő letsendesedett: de megint éjszél után három órákor meg lehetős zápor, és menydörgés volt minden jég nélkül. Itt a Csizi helység határában mindjárt fellül a helységen a Hanvai úton lévő tetőn, mint egy nagy lepedő, olly nagy égő tünemény esett-le, 's egynéhány minutáig a földön is égett igen nagy világossággal. A Sajó völgyén pedig, a mint bizonyosnak mondják, a Retski vendégfogadót a menykő megütvén el égette.

* * *

A Nov. 20-dikán Pesten kijött levelekben ezeket olvassuk: — A most elmúlt Pesti Vásárban tapasztaltuk, hogy a Kézi mesterségek műveinek ára jóval leszállott. A Marha ára is nagyon különbözött az előbbtől; mert közönséges Tehenet 35 — 40 forinton; egy pár

kisszerű ökröt 100 forinton; szebbet 160 forinton lehetett venni. Ló nagyon kevés volt. A Baromfi ára is szállott; mert egy pár Póka 2 fl. 30 xr.; egy pár Lud 2 fl.; egy pár Kappan 1 fl. 30 xr. Nyársra való Tsirke egy pár 40 — 48 xr.

A Gabona legjobb nemeinek ára így volt: egy Pesti Mérő tiszta Buza: 6 fl. 30 xr. A Kétszeresnek ugyan Pesti Mérője: 3 fl. 24. xr. Rozsnak: 2 fl. 45 xr. Árpának: 2 fl. 40 xr. Zabnak 2 fl. 6 xr. Köleskásának 9 fl. Kukuriczának: 2 fl. 45 xr. *A Termések árát az alább következő laistrom mutatja: —*

L i t e r a t u r a.

Bétsben Heubner Könyvárosnál a Bauermarkt útszában a 629-dik Szám alatt találhatik még:

De Publica Partium Transilvanarum Administratione civili atque militari sub Wayvodis, qui Terras illas Ultrasilvanas auspiciis Regum Hungariae gubernabant. Authore Sigism. Kósa de Berekeresztúr, I. Cottus de Küküllő Assessore, et Ex. Canc. Reg. Trans. Aulicae Jurato Natario. Viennae, 1816, in Libraria Camesina.

A Munka oszlik öt Szakaszokra, melyekben nyomosan kifejtette a Tudós szerző mind azt, a mit az akkori Hertzegekről, Vajdákról, Székelyek Grófjairól, Szászokról és az Erdély Országi három Nemzetek öszvekötteteséről szorgalmatos munkássága által gyűjtögetett; úgy hogy Munkája minden hazai Historiában 's nevezetességekben gyönyörködőknek méltán ajánlathatik. — A tiszta nyomtatás, a szép fehér papíros, a forma kellemetessé teszi a Könyv külsőjét. Az ára 40 xr. Conv. Pénz, vagy 1 fl. 40 xr. V. Cz.

